

VAS ÉS FÉMMUNKÁS

Előfizetési ára: **A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Országos Szövetségének Hivatalos Közlönye** Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Egész évre 60 Lei, félévre 30 Lei, Országos Szövetségének Hivatalos Közlönye Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 59.
 negyedévre 15 L, egyes szám 5 L. Megjelenik minden hó 1-én (volt Magyar-utca) — Telefon 484

A mult év mérlege

Amidőn állapjuk újév küszöbét, a szervezett munkásság is mérlegre teszi az elmúlt év eredményeit. Azért mondjuk, hogy a szervezett munkásság, mert sajnos, a dolgozó nép egy igen tekintélyes része szervezetlen, s a szervezetlen munkás pedig nem gondolkodik, nem törődik a holnappal, barom módjára járombahajtja a fejét mindennap s örül, ha pusztán életéhez szükséges száraz kenyér kijut s lakásnak nem nevezhető oduba hajthatja le gondolkodásra képtelen fejét.

Az elnyomott és kizsákmányolt néprétegek között csak a szervezett munkás az, amely nem engedi háborítatlanul suhogtatni feje fölött az éhség és zsarnokság korbácsát, az egyedüli népréteg, amely meglátja az ember és ember közt mesterségesen teremtett igazságtalan különbséget. Bár az intellektuel proletárosztály is érzi a nyomor súlyát, érzi a fölötte uralkodó zsarnokságot, de nem tud, nem mer, nincs lelkiereje ellenszegülni, mert hosszú évtizedeken keresztül, részint már az iskolában, részint az élet röögös útjain csak a szolgálalküszöget, az aláztasságot nevelték beléjük. A szellemi proletárok 99 százaléka semmi lelki közösséget nem érez a fizikai proletárral. Abban a téves hitben él, hogy neki a gazdagok oldalán a helye, honnan csak morzsákat kap a jól megérdemelt, tisztességes kenyér helyett.

Hej, mennyivel másképp volna minden, ha nemcsak a szervezett munkásság, hanem a dolgozó nép összessége, foglalkozásra való tekintet nélkül, csak egyetlen egyszer készítené el az újév mérlegét. *A követel és tartozik oldalt ha összehasonlítandó, — bizony nem kellene többször mérleget csinálni...*

A gazdagok palotája az egyik s a szegények viskója a másik oldalon. Mig az egyikben dolog és fáradtság nélkül fény, pompa, öröm, jólét, vidámság honol, addig a másikban nyomor, nincstelenség, hideg és éhség az ur. A gazdagoknak gyermekei örülnek a télnek, meleg szoba, uri bunda védi a tél zordságától, csengős szán, korcsolya, téli bálók s más hasonló vidám szórakozások teszik kedvessé az életüket. És mert mindezt a lehetőséget munkáskezek teremtik meg részükre, — jutalomképpen a szegény ember gyermeke rongyokba burkoltan, kiverk kutya módjára kóborolva éli át a hideg telet s örül, ha a jótékonykodó, élvhajhászó, dologtalan dámák nagylelkűen morzsát dobnak oda, vagy gyermeküköt levett ronggyal ajándékozzák meg őket.

Ha a polgári lapokat olvassuk, mindennap hasábos cikkeket találunk, hogy ez meg ez a jótékony nőgyelet, melynek a fenköltlelkű elnök-nője ez meg ez a püspökné, esperesné, bankigazgatóné, gyárosné, grófné, báróné stb. tea-délután, teastélyt, jótékonycélú bált, ilyen meg olyan előadást rendeztek. Természetes, ezt mindmind a szegények támogatására. Milyen jó, hogy még mindig vannak szegények, van részükre jogcím, amivel becsaphatják a közvéleményt. (Csak egymást nem, mert titokban úgyis tudják egymásról, hogy csak farizeuskodás az egész.) De nézné csak meg valaki a fenköltlelkű, simabeszédű puccdámákat a palotájukban, üti, szidja, bünteti a cselédjét, a betevő falatot is sajnálják tőle. Sokszor trágár szavakkal illeti s kétségbevonja az erkölcsösségét, mig ő maga utálatos fertő. A mosónőjét olcsó napszámért késő estig dolgoztatja s ha a szegény munkásszony kis csecsemőjét magával vinné, a finomlelkű dáma nem tűrné meg, de este a gyermekvédő nőgyelet ülésén ő a lehangosabb s dicslímszokat irnak személyéről a polgári lapok.

Igen, ezek és ilyenek a burzsoázia jótékony intézményei, amelyek a munkásság s általában a szegény nép megmentéséért vannak. Mindenki gyűlölettel kell elforduljon tőlük s feléjük kell kiáltani: Adjanak a dámák lovagjai a munkásnak becsületos munkájáért becsületos fizetést és ne az emberi önérzetet mélyen sértő *szegénysegélyt!*

De vizsgáljuk csak tovább a mérleget, még nagyon sokat mutat a követel oldal. Itt van a munkanélküliség kérdése. Fekete rémként nehezedett az 1927. évben Románia proletáriátusára. Hiába hallatta követelő szavát a munkásság, hiába a sok jajszó, hiába a sok asszony- és gyermekírás a falat kenyérért, süket fülekre talált úgy a kormánynál, mint a társadalom más illetékes tényezőinél. Nincs Európánál egyetlen kulturállama, ahol a munkanélküli munkásról valamilyen formában ne gondoskodnának. Nálunk ezt a feladatot kizárólag a szakszervezetek teljesítik, azok a szakszervezetek, amelyek üldöztetésben részesülnek éppen azok részéről, akiknek kötelességük volna ebben a tekintetben, — tehát elsősorban a kormányhatalomnak és közegeinek.

A munkás-, beteg- és balesetbiztosítópénztárak az ott divó viasz állapotával csak arra jók, hogy megtévesszék a közvéleményt, hogy ime: itt van munkásbiztosítás. A kormány még 1919 ben elkobozta a munkásbiztosítópénztárak autonómiáját, azon jogcím alatt, hogy autonómia veszélyeztetli az ország biztonságát. Azóta már nyolc év telt el, a veszély elmúlt, de az önröndelkezési jogot nem akarják visszaadni, mert kormányérdek, hogy szabadon rendelkezhesse a pénztárak felett. Szükségük van egyrészt a pénzre, másrészt arra, hogy a saját embereik, korteseik részére állásokat biztosíthassanak a munkásság által fenntartott intézményekben.

Munkásvédő törvényeink nincsenek s ha ennek valahol mégis halvány foszlányát találjuk, azt nem alkalmazzák, nem érvényesítik a munkásság javára és védelmére. Hány bűnös mulasztás, könnyelműség, profitéhségből eredő halálos baleset történik, miért senki sem felelős, amiről nem irnak hasábotokat a polgári lapok s ha mégis megtörténik, akkor a hivatalos vizsgálattal együtt megállapítják, „hogy a munkás gondatlansága okozta a balesetet“. A halálos balesetet szenvedett munkás családja. aztán mehet koldúlni, vagy legjobb esetben kap egy olyan összeget, aminél sokkal többet elkölt a gyáros ur egy este, egy-egy félvilági högy hamis mosolyáért.

A politikai jogok gyakorlása is csak a kiváltságosak privilégiuma, országunk parlamentjében egyetlen képviselője sincs a munkásságnak. A választási törvény úgy van megalkotva, hogy a parlamentbe csak azoknak az osztályoknak kerülhetnek be a képviselői, akiknek a választáskor elegendő pénzük van. A szegények pártjának nincs pénze, hogy egy-egy megyében 50—100 ezer lejt letétbe helyezzen, így tehát kiesik a választásból s ha mégis egy pár helyen sikerül jelölni, nem éri el a törvényben előírt százalékot s így kárbavesztett minden fáradtság és áldozat. Ennek eredménye aztán, hogy a parlamentben törvényeket hoznak rólunk — és megkérdezésünk nélkül.

Meddig kellene folytatni, amíg felsorolhatnók mindazt, amennyi sérelme van a dolgozó nép széles rétegeinek?

De bármilyen rosszul is áll a mérleg, mégis van egy derengő napfény és ez a *szocializmus*. A szocialista munkásság minden évben megcsinálja a maga mérlegét és minden évben, bár-

milyen kis százalékban is, de javul a mérleg. Nem önámításképpen mondjuk ezt, tekintsünk csak a külföldi államok munkásmozgalmaira, iskolapéldaképp szolgálhatnak azok az eredmények, amelyeket ott elérték. Ott ma tényezők a munkások, azok nélkül már semmi sem történhetik.

Nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy mi sem néztük ölbetett kezekkel a nálunk levő igazságtalanságokat, harcoltunk, küzdöttünk minden fronton gazdasági érdekeinkért épp úgy, mint politikai jogainkért. Ha nagyobb eredményeket nem érthünk el a mult évben, de folyton hallattuk szavunkat, bebizonyítottuk, hogy vagyunk és létezőnk és itt-ott rákényszerítettük a hatalom kezelőit, hogy kénytelenek voltak számolni létezésünkkel. Belevittük a köztudatba, hogy a mai rendszer és ezzel a mai igazságtalanság nem állhat fenn s amint bevezető sorainkban érintettük, ha velünk együtt az elnyomott osztály minden rétege minden évben megcsinálná a mérlegét, akkor nem volna olyan nagy különbség a mérlegben a proletáriátus kárára.

Mi, szocialista munkások, mégsem csüggedünk. Törhetetlenül haladunk tovább a kitűzött cél felé, harcolni, építeni és tanítani fogunk, amíg minden elnyomott népet és munkást megnyerünk a szocializmusnak. Minden évben megcsináljuk a mérleget és hisszük, meg vagyunk győződve, hogy el fog jönni az idő az utolsó mérlegre...

A nadrági vasmunkáscsoport tíz éves jubileuma

Felemelő ünnepségben volt részük nadrág szaktársainknak a mult év november hó 26 án. A csoport 10 éves fennállásának emlékünnepe tartották. 10 év egy pillanat az idők végtelenségében és mégis hosszú idő azoknak a kizsákmányolt munkásoknak, akiknek küzdve, harcolva, sokféle ellenséggel szembenállva kellett végigélni e 10 évi egyesületi életet. Elpusztulhatatlan határkö ez nadrági szaktársainknak, amelynél mintegy megpihenve — visszapillantást vetettek a megtett utra és új reménységgel s a szocialista hitben megerősödve tovább haladnak a megkezdett uton, azon tudatban és elhatározással, hogy a világ elnyomott millióinak felszabadító munkájukban ők is részesek legyenek. Az ünnepély lefolyásáról a következőkben számolunk be:

November 26-án délután 2 órakor megállott a munka a nadrági gyártelepen annak jeléül, hogy a munkástelep egész lakossága ünnepre készül. Az ünnepély este hét órakor vette kezdetét közös vacsorával, melynek befejeztével a csoport diszkozyűlése tartott meg. Ez alkalomra a mozi nagyterme és az összes mellék-helyiségek zsufolva teltek meg Nadrág öntudatos munkásságával, férfiakkal, nőekkel egyaránt.

Valeriu Pascu és Defranz elvtársak román és német nyelven üdvözölték a megjelenteket. A lelkesedéssel fogadott beszédek után felolvastattak a beérkezett levelek, közöttük az Országos Szaktanács üdvözlését tolmácsoló átirat is. Az üdvözlő beszédek során Brodnyánszky elvtárs (Resica) a resicai és az U. D. R. üzemeiben dolgozó öszsmunkásság üdvözlését tolmácsolja, rámutatva azokra a nehéz harcokra, amit közösen harcoltak végig a munkásság helyzetének megjavításáért. Felhívja a nadrági elvtársakat, hogy ezután még nagyobb lelkesedéssel munkálkodjanak szervezeteik kiépítésén. Fauer elvtárs a topleji vasmunkások üdvözlését adja át. A vasmunkásszövetség képviselőjében Brát-

făleanu elvtárs jelent meg, aki az ünnepi beszédét tartotta. Brătfăleanu elvtárs beszéde a következőket tartalmazza:

Ha tekintetbe vesszük a romániai munkásmozgalom kezdetlegességét, az örömről annál nagyobb, hogy ma, ebben az erők és hegyek között eldugott helységben a munkások harci szervezetének tíz éves fennállását ünnepeljük. Ez az ünnepély azonban nemcsak a nadrági vasasok ünnepéje, hanem a romániai szervezett vasasok összességének az ünnepe. Mert azokban a harcokban, amelyekben a romániai vasmunkások résztvettek, a nadrági vasasok mindig az első sorokban voltak.

Ha ma a nadrági szervezet tíz éves jubileumát ünnepli is, ez nem azt jelenti, hogy a szervezethez gondolata csak 1917-ben tör utat magának. Az 1906-os években próbálkoztak a nadrági vasmunkások szervezkedni. Az akkori Magyarországon azonban a bányászoknak és a nagy vasművekben foglalkoztatott munkásoknak törvény tiltotta a szervezkedést, amelynek következtében az illető munkások ki voltak szolgáltatva a vasbárók kénye-kedvének. Akkor is, mint ma, a hatóság és a csendőrség a kapitalisták szolgálatában állottak. Minden megmozdulást a legnagyobb brutalitással nyomtak el.

1917-ben, mikor az orosz forradalom fény sugarai világították meg a különböző harctereken vérző és nyomorgó emberek millióit és új reményeket fakasztottak a szívekben, újból felébredt a nadrági vasmunkásokban a szervezeti gondolat. Titokban hozzáfogtak szervezkedni és a budapesti vasasszövetség segítségével sikerült is a helycsoportot megalakítani. Ennek következménye az volt, hogy egy kollektív szerződést kötöttek, mely jobb béreket és munkaviszonyokat biztosít a munkásoknak. Ezen idő óta a nadrági szakszervezet folyton fejlődött. Az 1918-ban történt politikai változások folytán a nadrági vasasok az elsők között voltak, akik az újonnan megalakult Romániai Vasmunkás Szövetséghez csatlakoztak és azóta ennek a szövetségnek hű tagjai és harcosai maradtak.

10 év múlt el 1917 óta. És ezekben az években, dacára a sok akadályoknak és nehézségeknek, meg kell állapítsuk, hogy azok a törekvések a munkásság helyzetének megjavításához vezettek.

Ez a szépen előretörő fejlődés egy hátrányt szenvedett akkor, amikor egy csendőrmester hazug denúciálása folytán letartóztatták Cioban, Anater és Schöner elvtársakat azért, mert szocialista könyveket terjesztettek és olvastak. A könyvtárt elkobozták, az említett elvtársakat éveken keresztül a hadbíróságok elé hurcolták, míg végül aztán szabadon kellett őket bocsátani, mert nem találták bűnösöknek.

Szónok aztán foglalkozik még a szakszervezet szükségességével és azután lelkesítő felhívást intéz a nagy számban megjelent munkásasszonyokhoz, rámutatva arra, hogy nekik is kötelességük a férjeik oldalán harcolni a munkásosztály jogainak a kivívásáért, mert ha a férfiak rosszul keresnek, akkor az asszonynak is rosszul megy a sorsa. Ugyiszintén felhívta az ifjúmunkásokat, hogy olvassanak és tanuljanak és így hasznos tagjai és lelkes harcosai legyenek a szakszervezetnek és azt, amit az öregek építettek, ők megerősítsék és nagyobbítsák.

Brătfăleanu elvtárs beszédét nagy lelkesedéssel fogadták. Hosszan éljeneztek a vasmunkásszövetséget és a Munkásinternacionálét énekeltek.

Wankó I. elvtárs a resicai munkások kulturintézményei nevében üdvözölte a nadrágiakat és rámutatott, hogy a munkásoknak a kultúra terén is kell dolgozniuk.

Pascu elnök elvtárs lelkes szavakban felhívta a munkásokat kötelességük teljesítésére és azután bezárta a diszközgylést.

Ezek után következett a tánc, amelynek szünetei közben Wankó elvtárs, a resicaiak kedvelt komikusa mulattatta a nadrági munkásokat humoros előadásaival és politikai szatíráival sokban hozzájárult az ünnepély sikeréhez.

A lupényi csoport vezetősége felszólítja a nyolc hétnél több hátralékban levő tagjait, hogy február hó 1-ig bezárólag a hátralékaikat rendezzék, mert ez idő után csak mint új tagok lesznek felvéve.

A Vasas Internacionálé sajtója

Husz ország vas- és fém munkás szövetségei képezik a Vasas Internacionálét. Az országok számának nem tulajdonítanak nagy fontosságot. Csak kevesen vannak meggyőződve arról, hogy az ilyen egység, amely annyi országra terjed ki, milyen méretű, erről fogalmat alkothatunk magunknak már akkor is, ha szemügyre vesszük Internacionálénk sajtóját. Bámulattal állapítjuk meg, hogy itten a nemzetek és nyelvek, sajtóságok és szakmák sokasága egyesülve vannak és sejtjük is, hogy mennyi fáradságba kerülhetett, amíg ilyen eredmény elérhető volt és amíg sikerült ezeket a külön szövetségeket egy szövetségbe tömöríteni.

A Vasas Internacionálé sajtója 30 újságot számlál, amelyek közül a legtöbb hetenként jelenik meg, de van olyan is, amely havonként jelenik meg. Ezek rendszerint négy és nyolc oldalas lapok, egyesek azonban nagy formátumban és számos oldalban jelennek meg, úgy, mint a folyóiratok. Újságaink különlegessége a Nemzetközi Vasasszövetség hivatalos közlönye, amely havonta jelenik meg német, francia és angol nyelven és amely nagyon hasznos anyagot tartalmaz a nemzetközi szövetség tagjainak oktatását illetően.

Ha Internacionálénk laperdejét közelről tekintjük meg, megállapíthatunk benne nem kevesebb, mint 15 nyelvet és pedig: dán, német, holland, angol, finn, francia, flamand, olasz, norvég, lengyel, spanyol, cseh, román, magyar és svéd nyelvet. A legnagyobb számot a német lapok érik el, 10 lap jelenik meg ezen a nyelven, ebből esik 5 Németországra, a többi 5 Svájcban, Romániában és Ausztriában s ennek régi területén látnak napvilágot. Francia nyelven három lapot adnak ki és pedig a „L'Union des Métaux“, „La Métallurgiste“ és a „La Lutte Syndicale“, ezeket a francia, belga és svájci szövetség adja ki. Holland és flamand nyelven (rokonnyelvek) jelenik meg a két „Metaalbewerker“, amelyek közül az egyik a németalföldi, a másik a belga szövetség flamandul beszélő tagjainak havi lapja. A skandináv nyelvcsoporthoz három lappal van képviselve, amelyek közül a svéd „Metallarbetaren“ a legnagyobb és hetenként jelenik meg. Angol nyelven havi lapok jelennek meg, ezek: az északamerikai géplakatosok lapja, a „Machinists Journal“, a brit kohómunkások lapja, a „Manand Metal“ és az angol gépépítő szövetségének lapja, az „Amalgamated engineering Union“. A magyar nyelv két lappal (Magyarország és Románia), a román, lengyel, finn és cseh nyelv egy-egy lappal van képviselve és pedig a „Magyarországi Vas- és Fém munkások Lapja“, a romániai „Vas- és Fém munkás“, a „Metallurgistul“, „Metalowier“, „Metallityöläinen“ és a „Zajmy Kovodelniku“. A „Metallurgier“ az olasz szövetség lapja volt, ugyanilyen neve van a spanyol szervezet lapjának. Csehszlovákiában a cseh lap mellett megjelenik még az „Internacionale Metallarbeiter“, melyet a komotaui Internacionaler Metallarbeiterverband ad ki. Ez a lista azonban nem teljes, mivel egyes országokban

a főlapok mellett még más lapok is jelennek meg a csoportok kiadásában. A kisebb angol testvérszövetségek is adnak ki lapokat, hogy ezáltal a kisebbségi tagokkal is meg legyen szellemileg az összeköttetés. Elzász-Lotharingiában megjelenik a „Le Metallurgiste“ és „La Syndikaliste“, melyeknek címük ugyan francia, de a tartalmuk német.

A Vasas Internacionálé leghatalmasabb lapja a Német Fém munkásszövetségnek hivatalos lapja, a „Metallarbeiter Zeitung“, amely hetenként és 800.000 példányban jelenik meg, ehhez jön még egy ifjúmunkás lap és egy üzemanácsi folyóirat. Nagyon el van terjedve az osztrák szövetség lapja, az „Österreichische Metallarbeiter“, amely 110.000 példányban szolgálja a vasmunkásság ügyét. Ezután következik a „Schweizerische Metallarbeiterzeitung“ 42.000 példányban és a német „Maschinist und Heizer“ 40.000 példányban. A három francia lap körülbelül 110.000, a skandináv nyelvcsoporthoz három lapja 112.000 példányban jelennek meg. Majdnem az összes szövetség díjtalanul adja a lapokat tagjaiknak és ennek alapján a „Nemzetközi Szövetség“ sajtója körülbelül 1.633.000 példányra becsülendő, annyira, mint amennyi az ösztáglétszáma.

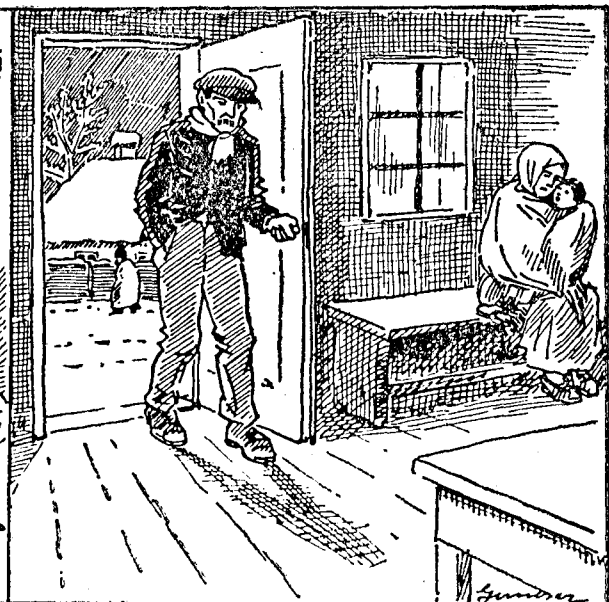
A sajtónak a „hetedik nagyhatalom“ jelzést adták. Ez nem is olyan helytelen. Annak az emberi generációnak, amely végigküzdötte a borzalmas világháborút, nem kell bővebb magyarázat, hogy a sajtó az emberéletben milyen fontos szerepet játszik, tapasztalatból tudja, hogy a sajtó mennyire megmozdíthatja, fékezheti, lelkesítheti, megtevéstetheti és butíthatja az emberi tömegeket. Sajtó nélkül nem lehet befolyást gyakorolni a nyilvánosságra. Ezt a nézetet már régen osztották a vas- és fém munkás, illetve a szervezett munkásság. Amikor a szervezetek alakultak, lapot is adtak ki, tehát azt lehet mondani, hogy a vas és fém munkás szövetségek lapjai egyidősek a szervezet alakításával.

A sajtó soknyelvűségénél fogva az első látásra a bábeli toronyépítés nyelvzavarára emlékeztet, de a dolog nem olyan veszélyes. Mert minden lapban megtaláljuk a helyes irányt. A német sajtó átveheti a skandináv és hollandi lapok tartalmát, a francia, az olasz és spanyol lapokat és így mégis kidomborodik a nemzetközi szövetség iránya. A többi lapoknak viszont utmutatást szolgálhat valamelyik vezető nyelv lapja és ezek is továbbíthatják a nemzetközi mozgalomban megkívánt irányt.

Elképzelhetjük, hogy az ilyen soknyelvű sajtónak a kiadása mennyi fáradságot, tehetőséget és felelősséget követel. Egyes újságaink történelme nem egyéb, mint folytonos fáradság és áldozatkészség. Lapjaink bő tartalma és terjedelme bizonyítékot nyújt a szerkesztők tehetségéről. Ők, a hajdani gyári munkások, nagy szorgalommal és buzgósággal, nagyon gyakran ingyenes túlórákban szerkesztik meg a lapokat, hogy a sokoldalú kívánalmaknak eleget tegyenek. Egy csomó levélből, tudósításból és újságból, de hézagossá és alig kibetűzhető jelentésekből is szerkesztik meg a lapokat, csinálnak egy egészet, amely rendes lapformában

Fényben uszó meleg szobákban,
Pezsgős asztal s vig dárdó mellett
Téli esték unalmas nagyon könnyen telnek
Azoknak, kik munkát csak könyvből ismernek,

A proletár nyomortanya üres asztala
S jégvirággal feldíszített fagyos ablaka
Minden nap csak azt beszéli . . .
Hogy „még mindig nincs munka.“

kerül a tagok kezébe és amely informálja őket úgy a belföldi, mint a nemzetközi mozgalomról.

Szerkesztőink azonban a tűzpróbát kongresszusukon teszik le. Amikor a sok felszólalások és tárgyalások véget értek és amikor a fáradtságos tanácskozások után a megérdemelt pihenést kellene gyakorolni, akkor szerkesztőink pláne nekiállnak a munkának, hogy a kongresszus lefolyását a lapban úgy adják vissza, mint amilyennek annak lenni kell, öntudatos, oktató felszólalások, a mozgalom fejlődési irányának megfelelően. A szerkesztő ne várja a fáradtságos munkájának elismerését, inkább az ellenkezőt, hiszen tudott dolog, hogy mindenki csak kritikát mond, elismerésre kevesen gondolnak. Ez azonban nem veszi el a kedvét a szerkesztőnek, ő fáradhatatlanul tovább dolgozik, mint a többi hivatalnok és tagok.

Az egyesült munka és akarat nem volt hiábavaló, ezt bizonyítja a nemzetközi sajtónk és szervezeteink erőssége. A vasmunkásság felemelkedése, nehéz harcaiban elért és nem megvetendő eredményei érdekében kifejtett energia és fáradtság tehát nem volt hiábavaló. A felemelkedéshez nagyrészt hozzájárult a sajtó is.

Kollektívszerződéstárgyalás a Zsilvölgyében

A zsilvölgyi szénbányatársulatok igazgatóságai november 30-án felmondották a kollektívszerződést és a felmondással egyidejűleg a polgári lapokban hasábkra terjedő siránkozásokban keseregtek el a szénkrízis miatti fájdalmaikat, hogy ez által a közvéleményt és munkásaikat előkészítsék az igazgatóságoknak a bértárgyalásokon elfoglalandó álláspontjára.

December 15-én kezdődtek meg Popescu, aradi munkaügyi felügyelő elnökletével a hivatalos tárgyalások az új kollektívszerződés megkötése érdekében.

A petroseni társulat képviselőjében Winklener vezérigazgató és Timók főigazgató, a lupeni társulat képviselőjében Jonescu és Frei vezérigazgatók, a loniai társulat nevében pedig Socol igazgató vettek részt a tárgyaláson.

A munkásság részéről Buciumean elvtárs, a bányamunkások szövetsége titkára és György szaktárs, a vasmunkások szövetségének titkára, Botics elvtárs, a bányamunkások és Gârboveanu szaktárs, a vasmunkások kerületi titkárai, valamint a különböző helységekből megválasztott 32 munkásküldött vett részt a tárgyalásokon.

A tárgyalások elején megállapította Popescu elnök, hogy a petroseni társulatnál 8600, a lupeninél 4300, a loniainál 1200 és a felső zsilvölgyi társulatnál 300, azaz összesen 14.400 munkás van érdekelve a konfliktusban.

A munkások részéről 8674 aláírással lettek megbízva a tárgyalásra kiküldött megbízottak és így a törvény által megkívánt felerészről több aláírás meg van.

Azután a bányai igazgatóságok kívánságára a szervezett munkások számát állapította meg az elnök a bekért ellenőrzőivek alapján. Meg lett állapítva, hogy az érdekelt bányavállalatoknál összesen 5547 munkás van megszervezve, vagyis a törvény által megkívánt egyharmadrésznél több és így a szakszervezeteknek joguk van a tagjaik képviselőjében tárgyalni.

Ugy látszik, hogy a bányai igazgatók azt hitték, hogy a munkásságnak még egyharmada sincs megszervezve és akkor a megválasztott küldöttekkel szóba sem állnak, hanem egyszerűen *rendeletileg fogják rákényszeríteni a munkásságot az általuk kívánt módosításokra.*

A számításuk nem vált be és így kénytelen-kelletlen megindultak a napokig tartó békéltető-tárgyalások.

Mindjárt a tárgyalások elején órákig tartó beszédekben mutattak rá a társulatok képviselői a nagyfokú szénkrízisre, ami a lengyel szén behozatala és a vasuti mozdonyok petróleummal való fűtése miatt állott elő.

A munkaadók beszédeinek az volt a veleje, hogy a munkaidőt meg kell hosszabbítani, a fizetéseket 6 százalékkal le kell redukálni, mert csak úgy tudnak a külfölddel szemben versenyképesek lenni. Azon esetben az összes munkásokat elbocsátani lesznek kénytelenek, ha a munkaidő meghosszabbítást, a bérredukációt és a termelés emelését nem tudják keresztülvinni.

A munkásság képviselőit egy csöppet sem

hatották meg az órákig tartó siránkozások és sem a munkaidőmeghosszabbítást, sem a fizetések redukálását nem fogadták el, hanem ellenkezőleg, a drágaság emelkedésére való hivatkozással, 15 százalékos fizetésemelést és az élelmezési pótléknak az összmunkásokra való kiterjesztését kérték.

A munkásképviselők rámutattak arra, hogy az utolsó évben a munkáslétszámot lényegesen csökkentették az összes bányavállalatoknál és a termelés mégis emelkedett. Lonián a felére csökkentett létszámú munkásság ma többet termel, mint amennyit előbb termeltek, ami 100 százalékos termelésemelkedést jelent. Ennek dacára a fizetések nem emelkedtek, ami az önkényesen megállapított akkordáraknak tudható be. A bányáknál fölös számú inaktív elemet tartanak hajcsárszerepre s ezektől kell a társulatokat megszabadítani. *A külföldi bányáknál a munkások többet keresnek s ott is haszonra dolgoznak a bányavállalatok s mégis tudják a szemet olcsóbban adni.

Nálunk az előző években százmilliókat kerestek a bányavállalatok s ma is százmillió haszonra dolgoznak. Ne a munkásfizetéseket, hanem a profitéséget kell leszállítani s akkor nálunk is lehet a termelés folytonosságát biztosítani. Az előző hónapokban naponta 12—16 órát dolgoztatták a munkásokat s mégis bekövetkezett az átmeneti krízis, ez a tény is bizonyítja, hogy munkaidőfelemeléssel nem lehet a krízist megoldani. A bányák beszüntetése nem lehet cél, mert nem azért alakultak a bányatársulatok. Különbön is akkor elesnének az évi százmillió haszontól. A napokig tartó tárgyalásokon egyik fél sem engedett az eredeti álláspontjából és ezt látva Popescu munkaügyi felügyelő, külön-külön is megkísérelte, hogy a felek közötti egyezséget létrehozassa, de minden erőlködése sikertelenül végződött és a törvény szerint kötelező döntőbíróhoz el kerül az ügy.

A bányavállalatok részéről Jonescu és Timók igazgatókat rendes tagokul és Frei igazgatót póttagnak választották be a döntőbíróhoz.

A munkások részéről Buciumean és György központi titkárokat rendes tagokul és Botics kerületi titkárt póttagnak választották meg a döntőbíróhoz.

Ezenkívül helységenként informátorokat is választottak, hogy a döntőbírósnál a munkásérdekeket képviseljék.

Lupeniből Gârboveanu és Moldován szaktársak, valamint Ardelean, Truța és Fűzes elvtársak, Vulkánból Csegezi szaktárs, Mogos és Boga elvtársak, Aninoasáról Czendrán elvtárs, Petroseniből Stanciu szaktárs és Grósz elvtárs, Petrilláról Muska és Biró elvtársak, Lóniáról Trnca szaktárs és Petzl elvtárs lettek beválasztva, mint informátorok.

A döntőbíró elnöke hivatalból a dévai törvényszék elnöke lesz, aki már két ízben döntött a zsilvölgyi konfliktus ügyében.

Ennél a bértárgyalásnál is bebizonyosodott, hogy a munkaadók mindig a munkások fizetésén és munkaidején akarnak nagyobb profitra szert tenni s ha az Averescu-kormány az olcsóbb lengyel szénre a vasutak részére szerződést kötött, úgy most a munkásság fizetésén akarnak milliókat megtakarítani. 7500 lei egy vagon külföldi szén vámja s még ezt is keveslik a zsilvölgyi bányatársulatok milliomos részvényesei, mert még nagyobb profitot akarnak. A végtelenségig fölemelt szénárakkal elérték azt, hogy a legtöbb ipari vállalat szén helyett más fűtőanyagokra rendezkedett be s most a legnagyobb vásárlójuk, a vasut is tulmagasnak tartja a szénárakat és 60 százalékkal redukálni akarja az árakat s az elért profit biztosítása érdekében a társulat a bányamunkások éhbérére akar redukálni és munkaidőt meghosszabbítani olyformán, hogy a sokszor egy órát is igénybevevő bányába való le- és felszállási idő ne számítasson be a nyolc órás munkaidőbe.

Reméljük, hogy a döntőbíró gátat fog vetni a társulatok hallatlan önkényének s a munkásság jogos béremelési kérésének helyet fog adni.

Nagymérvű munkanélküliség Resicán

A munkanélküliség nap-nap után mindjobban érezhető az egész országban, de kiváltkép a vasiparban érezhető leginkább.

Legsúlyosabb a helyzet Erdély és Bánát területén. Itt több ezer munkanélküli munkás van. A resicai vasműveknél az utóbbi időben 500 munkás lett elbocsátva és ha itt sürgős intézkedés nem történik, az U. D. R. igazgatósága újabb 1000 munkást készül elbocsátani. Az U. D. R. vasüzeme, mint az ország legnagyobb vasgyára, hónapok óta redukált üzemmel dolgozik; a legfontosabb osztályokon, mint a motor- és lokomotív-osztályban napi 5 órát dolgoztat. Megjegyzendő, hogy nálunk ez akkor történik, amikor az állam külföldön eszközli saját rendelkezéseit.

December 10-én a munkások megbízásából Bernau Péter, szövetségünk elnöke és Mirescu J. országos szaktanácsi titkár szaktársak megjelentek dr. Lupu munkaügyi miniszternél és ismertették a munkásság helyzetét. Délután a küldöttség megjelent Brătianu Vintila miniszterelnöknél is, hol a küldöttséget a miniszterelnök és dr. Lupu munkaügyi miniszter fogadta. Miután a küldöttség előadta a munkásság sérelmeit, a következő memorandumot nyújtotta át a két miniszternek és sürgős intézkedést kért a következőkben:

1. Az állam ne külföldön rendeljen lokomotívokat, vagonokat és vasuti anyagot, hanem kizárólag az országban, hogy ezáltal a munkások munkához jussanak.

2. Utasítva legyenek városok, községek és más közintézmények, hogy gép-, motor- és egyéb vasipari termékekben szükségleteiket, melyek az országban is előállíthatók, ne külföldön, hanem kizárólag az országban rendeljék.

3. A kormány tegyen sürgős intézkedéseket, hogy a folyamatban levő elbocsátások rögtön megszüntetessenek, úgyszintén a már munkanélküli munkások visszavetessenek.

A miniszterelnök megnyugtatólag kijelentette, hogy ami a C. F. R. rendelkezéseit illeti, már intézkedett, hogy külföldön csak az rendelhető, ami az országban nem állítható elő.

Továbbá még azt is ígérte a miniszterelnök, hogy a városok és közintézmények rendelkezési kérdését illetően a legközelebbi minisztertanács elé fogja vinni a dolgot tanulmányozás végett.

A resicai üzemekre vonatkozólag pedig a miniszterelnök azt a választ adta, hogy jelenleg is egy Resica és az állam közötti szerződésen dolgoznak, ami több évre szól és így a jövőben biztosítva lévén az üzemnek több rendelés, rendezni fogja tudni termelését a kvóta szerint.

A miniszterelnök megbízta dr. Lupu munkaügyi minisztert, hogy a resicai üzemek igazgatóságánál interveniáljon a munkáselbocsátások megszüntetése érdekében.

A lupényi kulik

A lupényi vas- és fémmunkások bojkott alá helyezik Timár János, Wilk József és Kovács Gyula névre hallgató kulikat. Felszólítanak minden józanul gondolkozó munkást, hogy fentnevezett kulikkal minden összeköttetést szakítsanak meg becsületes munkához nem méltó magaviseletük miatt. Nevezettek 12 órás munkaidőt könyörögtek ki a mérnöküknél, akkor, amikor a bányai igazgatóság a 12 órás munkaidőnek bevezetésén dolgozik és a munkásság csak nehezen tud védekezni ellene. Fentiek a lupényi Ilona-bányánál fertőzik a levegőt. Ennek az üzemnek a mérnöke is mint a munkásszervezetek legádázabb ellensége ismeretes. Ez az ur nagyon jól tud rágalmazni és munkást nyuzni, nem kiméli az alflisztjeit sem, elbocsátással fenyegetve berendeli őket vásár- és ünnepnapokon napszámos munka végzésére. Látni öreg aknászokat, kik egész héten át az üzem irányítását végzik és vasárnap a legnehezebb napszámomunkára vannak kényszerítve. Az embert gondolkodóba ejti ez a körülmény, hogy milyen megbecsülésben részesülnek azok a hajcsárok, kik egész héten át a szegény munkásokat hajszolják azon reményben, hogy gazdájuk megbecsülését kiérdemeljék. Reméljük, hogy egyszer ők is észre fognak térni, hogy nem munkáshajszolással és megalázkodással, hanem csakis erős szervezkedéssel lehet a munkaadó megbecsülését kiérdemelni.

BOLDOG ÚJ ÉVET

kívánunk szaktársainknak, elvtársainknak és összes jóakaróinknak

1928

A német nehézipar ütni akar egyet a munkásságon

A német szakszervezetek és a nyugat-német nehézipar között már régóta folyik a harc. Ezen harcra a német munkaügyi miniszterium azon rendelete adott okot, amelynek értelmében 1928 január 1-én életbe kell lépjen a kohóüzemekben a három sichtsrendszer, vagyis a nyolc órai munkaidő. Ez a rendelet a nehézipar vállalkozóira nézve, amelyek a szociális terhek alatt hetenként kétszer ropannak össze, természetesen valami borzasztó. Lapjaikban be akarják adni a közvéleménynek, hogy a nyolc órai munkanap bevezetése lehetetlen dolog. Talán három vagy öt év múlva lehetne a dologról beszélni, mivel jelenleg nem rendelkeznek az üzemek átalakításához szükséges pénz felett — mondják ők — a kohóüzemek szegény tulajdonosai.

Ez a harc az utolsó napokban egész más fordulatot vett. A német vasipari munkaadók szövetségének északnyugati csoportja beadvánnyal fordult az illetékes kormánykörökhöz, amelyben tudatja a kormánnyal, hogy *kénytelen lesz 1928 január elsején üzemeit teljesen beszüntetni*. Ezt a merész lépést azzal indokolja, hogy a szakszervezetek követelése nem teljesíthető és hogy a békés megegyezés csődöt mondott. A beadványban többek közt azt mondják: „Ez az elhatározás egy gazdasági önvédelmi aktus, amelyre annak a felelősségnek a tudatában és abban a reményben vállalkozunk, hogy ezáltal elhárítsunk magunktól egy munkaharcot, amely nagyon káros hatással lesz az államra és a gazdaságra nézve.” Ez elég bizonyíték arra, hogy a harc a döntőfázisba jut, úgy látszik, hogy az álszentekedő vállalkozók felkészültek a harcra.

A konfliktus részleteire nem akarunk kitérni. Itt a munkaidő és a munkabér rendezéséről van szó. A szakszervezetek, hogy a munkabérek a beállott drágasággal összhangzásba hozzák, egy általános munkabéremelést követeltek. A kohómunkások Németországnak legrosszabbul fizetett munkakategóriájához tartoznak, munkaidőjük azonban a leghosszabb. A háborút követő összeomlás után a kohóipari munkások is megkapták a nyolc órai munkanapot.

Ezzel a kohóüzemi rabszolgák is első ízben jutottak humánusabb munkafeltételekhez.

Amikor azonban a Ruhrvidék felszabadult és a megszállás a munkásságot teljesen elszegényítette, a nehézipari vállalkozók rögtön hozzáálltak, hogy a szakszervezeteken üssenek egyet. Az üzemek kapuira kitétték a felhívást, hogy az üzemek csak azon munkások részére vannak nyitva, akik aláírással kötelezik magukat, hogy *háboru előtti munkaidőt dolgoznak*. A kiéhezett, agyonsanyargatott munkásság, melynek nagyobb része a háboru előtt nem ismert szakszervezetet és szakszervezeti diszciplinhez nem volt hozzászokva, tömegesen jelentkezett munkára. A szakszervezeteknek azonban mégis sikerült valamelyes eredményt elérni, ezenfelül a vállalkozók kötelezték magukat, hogy rövid időn belül megrövidítik a munkaidőt, amennyiben a helyzet megengedi ezt.

A kohómunkások tehát kényszerítve voltak két sichtsben dolgozni, úgy mint háboru előtt és a nem sichtsrendszer mellett dolgozó üzemek munkaideje is megfelelt a háboru előtti munkaidőnek. Hosszabb fáradozás után végre sikerült ezt a munkaidőt valamivel megrövidíteni, de a vállalkozók ragaszkodtak a két részre osztott 12 órás sichtshez, ámbar, hogy ők kötelezték magukat a szünetekben felváltási munkásokat adni. Az idők folyamán sikerült a munkaügyi miniszteriumot arra bírni, hogy legalább az olvasztókemencék munkásai részére rendeljen el a három sichtsrendszer, a többi üzemekben majd később rendeződik a munkaidő. Juliusban meg is jelent a munkaügyi miniszterium pótrendelete, amely olyformán rendezi a munkaidőt, hogy az üzemek kötelesek 1928 január elsejétől kezdve a három sichtsrendszer vagyis a nyolc órai munkanapot bevezetni, erre nézve tegyék meg a vállalkozók a szükséges előkészületeket, hogy ezen időpontban az új munkaidő haladéktalanul életbe léphessen.

Itt kezdődött a nehézipari vállalkozók harca a kilátásba helyezett új munkaidő ellen. A vállalkozók nem egy emlékiratban fordultak a munkaügyi miniszteriumhoz, amelyben kéri,

hogy a nyolc órai munkaidő halasztassék el egy későbbi időpontig, mert üzemek nem bírják el ezt az újabb megterhelést, béremelést azonban egyáltalán nem adhatnak, mert ahogy lapjaikban is megírták, a munkabérek a vasiparban ugyis „magasak”. A vállalkozók nemcsak a munkaügyi miniszteriumot akarják folytonos emlékirataikkal befolyásolni, hanem a közvéleményt is igyekeznek félrevezetni azáltal, hogy lapjaikban hosszú cikkekben váltig hangoztatják, hogy a szakszervezetek követeléseitulmagasak és nem teljesíthetők.

A szakszervezetek vezetőségei azonban mérlegelték követeléseiket és ismételtelen megállapítást nyert, hogy a felállított követelések a legminimálisabbak és ebből engedni nem lehet.

A dolognál az érdekes az, hogy a vállalkozók egyszerűen megkerülik a törvény paragrafusait és kilátásba helyezik az összes üzemeknek a beszüntetését, holott a német törvény előírja a kötelező döntőbírósgot. Nekik nem kell döntőbírósg, ők ajánlják az üzemek beszüntetését, mert ezáltal elhárítanak egy, az államra és gazdaságra nézve káros munkaharcot. Ez bizonyítja, hogy ők a harcot akarják, ami annál inkább is elhihető, mert a német vasipari munkaadók nagy illetékeket fizettek a munkakonfliktusok kivédésére és jelenleg nagy összegek fölött rendelkeznek.

A dolgok menetét tehát be kell várni. De már most is kötelességünknek tartjuk ennek a harcnak a komolyságára rámutatni és a vasipar munkásság éber figyelemmel kell, hogy kísérje az eseményeket. Tudni kell, hogy a német nehéziparosok úgy a politikai, mint a gazdasági életben nagy hatalommal bírnak. Példa erre a ruhrvidéki 700 milliós kártérítés. Ez a nagyipari harc tehát érinti az összes országok vasmunkásságát. Ezért kötelessége a nemzetközi vasmunkásságnak ezt a kudarcot minden eszközzel lehetlenné tenni.

Agitáljunk a pártsajtó érdekében!

A Központi Pártvezetőség határozata szerint január 1—15-ig az egész országban agitálni kell a pártsajtó érdekében. Szakszervezeteink bele kell kapcsolódjanak ebbe az agitációs tevékenységbe és ahol pártszervezet van, azzal együttesen, ahol ilyen nincs, saját hatáskörükben azon kell munkálkodniok, hogy a szociáldemokrata pártsajtó terjesztése érdekében minél célszerűbb agitációt fejtsenek ki. A pártsajtó nélkülözhetetlen eszköz úgy a szakszervezeti mozgalom előrehaladása, valamint a munkásság gazdasági helyzetének megjavítása szempontjából is. A pártsajtó az az eszköz, amelynek hivatala a közvélemény figyelmét ráterelni a munkásság siralmas helyzetére, kizsákmányoltságára, jogtalanságára és jogos követeléseire és ellen-súlyozni a kapitalista sajtónak a közvéleményt félrevezető törekvéseit, főleg a munkásság bérharcai és egyéb célok érdekében való megmozdulása esetén. A pártsajtó szerves része a munkásmozgalomnak és minél hatalmasabb, annál jobban teljesítheti hivatását és kötelességét a munkásság érdekében.

Ennek tudatában felhívjuk helyicsoportjainkat és összes szaktársainkat, hogy a pártvezetőség által kifizűzött időben a leglelkesebb agitációt fejtsék ki a pártsajtó érdekében. Gyűjtsenek előfizetőket, hívják fel a szervezett munkásság figyelmét arra, hogy mindegyik a saját anyanyelvű pártlapját rendelje meg, szervezzék meg a pártsajtó terjesztését, hogy annak felvilágosító munkája által minél több tagot szerezhessünk szakszervezeteinknek és a szociáldemokrata eszmének.

Egy kócos mester kirohanásai

A pusztakaláni munkásságot boldogítja „szak-tudásával” egy Vesz Márton nevű szabómester. Ez a kócos sehogysem akar elférni a bőrében s állandóan a szakszervezet ellen agitál, dacára annak, hogy megrendelői között nagyszámu szervezett munkás is van. Legutóbb a gyári vendéglőben agitált a szervezet ellen s atyját is igyekezett lebeszélni a szervezeti tagságról.

Jobb volna, ha tisztességesen megtanulna dolgozni ez a kéretlen prókátor, mert a rossz munkája és a szervezet elleni kirohanásai maholnap az utcára juttatják.

Becsületese szervezett munkás nem hízalja pénzével e kontárt, ez a mi véleményünk a dologról és az, hogy a bolhaköhögéstől nem fognak megrepedni a várfalak.

A munkaügyi miniszter 500.000 leít utalt ki az országban levő munkanélküli munkások gyors segélyezésére

Az Országos Szaktanács többszöri megkeresésére a munkaügyi miniszter ötszáz ezer leít gyorssegélyt utalt ki a munkanélküli munkások részére, Fluera elvtárs kezeihez, hogy a fenti összeget belátása szerint ossza szét a rászoruló munkások között.

Összesen harminc nagyobb ipari gócpontban lett az összeg szétosztva, hogy milyen arányban, arról egy közelebbi számunkban fogunk megemlékezni. București, Ploiești, Câmpina, Brăila, Cernăuți, Brașov, Cluj, Satu-Mare, Oradea, Arad, Timișoara, Reșița, Turda, Zsilvölgy stb. helységeken már szét is osztották a szakszervezetek a segélyt.

Hosszas húzavona előzte meg a munkanélküli segély kiutalását, mert Lupu munkaügyi miniszter arra való hivatkozással, hogy ez fontos elvi kérdés, az ügyet Bratianu Vintila miniszterelnök elé terjesztette. A miniszterelnök ellenezte a munkanélküli segély kifizetését, mert szerinte erre szükség nincsen s az ipari üzemek rövid időn belül fel fognak lendülni s akkor nem is lesz majd elegendő ipari munkás az országban.

Hogy addig miből éljenek a munkanélküliek ezrei, arra elfelejtett feleletet adni az ötletes miniszterelnök. Lupu miniszter maga sem hitte, hogy a munkanélküliség oly nagy mérvű volna, mint ahogy azt az Országos Szaktanács memorandumában kimutatta s adatokkal bizonyította, azért utalt ki ilyen csekély összeget.

Egy detektív basáskodása Toplecen

A topleci csoportunk működését egy Vulpes János nevű sziguranca-detektív állandóan zaklatta az utóbbi időben.

Egyszer a csoport pénztárosa lakásán jelent meg egy éjjel, hogy a pénztárt ellenőrizze. A csoportpénztáros felszólítására sem volt hajlandó magát igazolni, hanem reprodukálhatatlan szidalmazásban tört ki. Máskor pedig a csoport könyvtárát hányta össze-vissza. Se hossza, se vége e detektív önkényeskedésének. Nem tudjuk, kinek az utasítására cselekszik, de gyanítjuk, hogy a gyáros keze lehet a dologban, akinek sehogysem konvenial a szakszervezet létezése.

Illetékes helyen feljelentést tettünk a hivatalos hatalmával visszaélő detektív ellen, hogy a kötelességére föllebbvalói tanítsák ki, ami ha eredményre nem vezetne, úgy a bíróságnál fogunk orvoslást keresni a basáskodó detektív ellen.

Felhívás az összes csoportvezetőségek és pénztárosokhoz!

Hangsúlyozottan kérjük a csoportvezetőségeket és csoportpénztárosokat, hogy a december havi elszámolást legkésőbb jan. 8-ig küldjék be, mert máskülönben az 1927. évi pénztári jelentésből az illető csoport, amely nem küldi be, hiányozni fog. Az ebből származó kellemetlenségekért pedig a csoport vezetősége viseli a felelősséget. KÖZP. TITKÁRSÁG.

Figyelmeztetés! A cluji vasmunkáss-csoport január 15-én d. e. 9 órai kezdettel fogja megtartani rendes évi közgyűlését. Pontos megjelenést kér a vezetőség és kéri, hogy a tagsági könyvét minden szaktárs hozza magával.

A reșicai szaktársak figyelmébe! Többször előfordul, hogy az osztály-bizalmiférfiak vagy a vezetőség a hozzájuk tanácsért forduló munkásokat visszautasítják. Ez azért történik, mert az illetőknek a tagsága nincsen rendben. Ilyen kellemetlenségeknek a kikerülése végett felhívjuk a szaktársakat, hogy tagsági könyvük mindig rendben legyen, mert ha jogokat követelünk, akkor teljesítjük is a kötelességünket. A vezetőség.

Köszönetnyilvánítás. Özv. Forró Gábornéknak hála köszönetét nyilvánítja a turdai csoport vezetősége a csoport könyvtára részére adományozott 10 darab könyvért. Ugy szintén köszönetünket nyilvánítjuk Vass József szaktársnak is a könyvtárunk részére adományozott 6 darab könyvért. Vezetőség.

Figyelem! 1927 év december 8-án lettek kifizetve először a felemelt nyugdíjak a volt társadányú nyugdíjasoknak.

Felelős szerkesztő: Bartalis Sándor.

Kiadó: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége

Gutenberg-könyvnyomda Cluj